

1989 – SATIRICKÝ PLAKÁT

Instituce:	Historické muzeum Národního muzea
Lokalita:	Olomouc
Datace:	listopad 1989
Materiál:	papír
Technika:	tisk
Inventární číslo:	OLM055

Satirický plakát z období po 17. listopadu 1989 obsahuje parte „(...) 42 let nenáviděné a téměř celou společností proklínané totalitní moci jedné politické strany, která se zrodila 25. února 1948 – politickým pučem KSČ v Praze“. Improvizované parte dále zve na symbolické pohřbení totalitní moci ve dnech 8.–9. června 1990, kdy proběhly demokratické volby do Sněmovny lidu Federálního shromáždění. V těchto volbách zvítězilo hnutí Občanské fórum (OF) s 49,5 % hlasů, zatímco KSČ získala podporu u 13,24 % voličů.

Otázky k zamyšlení:

1. Kde najdete budovu bývalého Federálního shromáždění a jaká instituce tam v současnosti sídlí?

1989 – CÍVKOVÝ MAGNETOFON

Instituce:	Historické muzeum Národního muzea
Lokalita:	Opava
Datace:	1987
Materiál:	plast
Technika:	kombinovaná technika
Inventární číslo:	OPA012

Magnetofon na přehrávání zvuku Tesla B116 byl na trhu s hudební technikou v letech 1980-1986 poměrně oblíben. Tento cívkový magnetofon měl stereofonní zvuk, fungoval i jako záznamové zařízení, měl vstup na sluchátka, i možnost připojení na zesilovače. Vážil okolo 17 kg! Cívkové magnetofony však byly z trhu postupně vytlačeny magnetofony kazetovými. Magnetofony se kromě poslechu hudby používaly k záznamu živých nahrávek.

Otázky k zamyšlení:

1. Jakou hudbu jste si mohli na tomto magnetofonu poslechnout v 70. a 80. letech?
2. Na jaké nosiče bylo možné zaznamenávat zvuk v 1. polovině 20. století?

1989 – ODZNAK

Instituce:	Historické muzeum Národního muzea
Lokalita:	Československá socialistická republika
Datace:	1985
Materiál:	kov
Technika:	kovolitectví
Rozměr:	2,8 x 2,8 cm
Inventární číslo:	H8-14445

Odznak vydaný k příležitosti zahájení provozu pražského metra na trase B v roce 1985. Výstavba na trase linky B probíhala v letech 1979 - 1985. V počátcích své existence měla trasa metra délku 4,5 km a tvořilo ji sedm stanic od Smíchovského nádraží až po Florenc (tehdy stanice Sokolská). V 90. letech byla trasa linky několikrát rozšířena a v současnosti je zatím nejmladší a nejdelší linkou pražského metra.

Otázky k zamyšlení:

1. Kdy byl v Praze zahájen provoz metra a na které lince?
2. Jak se dnes jmenují zastávky metra Leninova, Gottwaldova, Moskevská?
3. Víte o dalších případech přejmenovávání?

1989 – ODZNAK A PLACKA OF

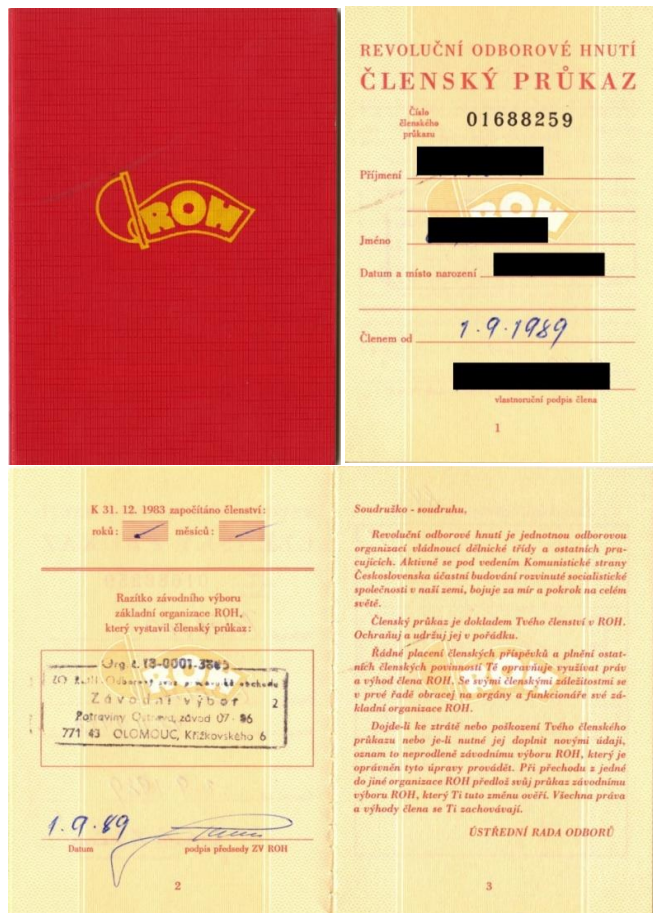
Instituce:	Historické muzeum Národního muzea
Lokalita:	Hradec Králové
Datace:	1989
Materiál:	kov, plast
Technika:	tisk
Inventární číslo:	HRK006

Odznak a placka Občanského fóra (OF), které vzniklo 19. listopadu 1989 v reakci na brutální zásah policistů proti demonstrantům na Národní třídě. Okolnosti vzniku loga OF jsou velmi zajímavé: podoba loga vyšla z rychlé soutěže na vysokých školách. Logo bylo navrženo 15 minut před uzávěrkou. Byl to původně studentský žert – studenti se shodli, že seriózní návrh nestačí nikdo zpracovat. Členové OF zastupovali směsici politických názorů: reformní komunismus, krajní levice, konzervatismus či liberalismus. Cílem hnutí bylo započít dialog s představiteli komunistické moci a dosáhnout demokratických voleb. Hnutí v červnových volbách roku 1990 uspělo a přirozeným vývojem se v roce 1991 rozštěpilo do nástupnických politických stran.

Otázky k zamyšlení:

1. *Jak ovlivnily moderní technologie způsoby komunikace s voliči?*

1989 – ČLENSKÝ PRŮKAZ ROH

Instituce: Historické muzeum Národního muzea
Lokalita: Olomouc
Datace: 1989
Materiál: papír
Technika: tisk
Inventární číslo: OLM115

Revoluční odborové hnutí (ROH) byla monopolní odborová organizace s nejmasovějším společenským zastoupením v celém socialistickém Československu. Mnohdy bylo členství zaměstnanců v ROH prakticky povinné a automatické. ROH zaniklo v březnu 1990 a pravomoci i majetek byly převedeny nově zakládaným odborovým svazům.

Otázky k zamyšlení:

1. Existují také v dnešní době odborové organizace? Co je dnes jejich cílem?

1989 – MEDAILE K PŘÍLEŽITOSTI 50. VÝROČÍ ZALOŽENÍ KSČ

Institute:	Historické muzeum Národního muzea
Lokalita:	Československá socialistická republika
Datace:	1971
Materiál:	kov, tkanina
Technika:	kovolictví, šití
Inventární číslo:	H6p-17_79-11

Pozlacená medaile k 50. výročí založení KSČ zobrazuje na své lící straně ruku sevřenou v pěst, vlevo s pěticípou hvězdou a nápisem „KSČ 1921 a 1971“. Na druhé straně medaile je vlající prapor, na kterém je známé heslo KSČ „Proletáři všech zemí spojte se“. KSČ dosáhla svého vrcholu v 50. letech, kdy její základnu tvořilo více než 2,5 milionu členů. V době vydání této medaile klesl počet členů o více než 1 milion. Během období normalizace se snažila KSČ tuto ztrátu dohnat: k 1. lednu 1989 činil počet členů a kandidátů strany 1 701 085. Několik měsíců po Sametové revoluci v červnu 1990 měla KSČ již jen 756 120 členů.

Otázky k zamyšlení:

1. Odtržením od které prvorepublikové strany KSČ vznikla?
2. Kdo byli proletáři? Existuje taková sociální třída i v současnosti?

1989 – UPOMÍNKOVÝ LIST NA SLAVNOSTNÍ SLIB PIONÝRŮ

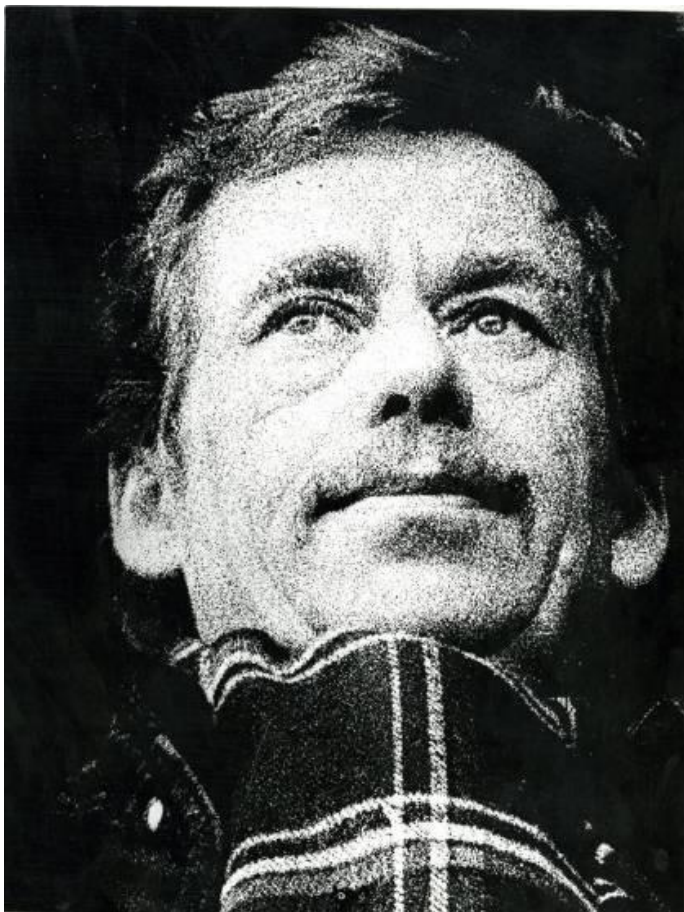
Instituce:	Historické muzeum Národního muzea
Lokalita:	Olomouc
Datace:	30. 4. 1982
Materiál:	papír
Technika:	tisk
Inventární číslo:	OLM119

Upomínkový list na slavnostní slib pionýrů složený ze dvou listů velikosti A5. Na prvním listu vidíme znak lidových milicí (LM) a heslo „*Sloužíme straně!*“. Na druhém si můžeme přečíst úryvek z básně 1. Máj od Františka Hrubína: „*Ale ty, Máji, řekni všemu světu, že nechceme krev, my máme rádi děti, slunce, práci, života zpěv!*“ a datum, kdy byl slib slavnostně odpřísáhnut 30. 4. 1982 v Olomouci. Pionýrský slib tehdy většinou slavnostně skládala celá třída, která pak tvořila i členy jednoho pionýrského oddílu. Při slibu dostal nový pionýr kromě pamětního listu i členskou průkazku, kovový odznak na košili a červený šátek.

Otázky k zamyšlení:

1. Srovnajte působení pionýrů a skautů – v čem byly největší rozdíly?
2. Co byly lidové milice? Kdo byl jejich členem? Zasahovali milicionáři i při nepokojích v průběhu roku 1989?

1989 – VÁCLAV HAVEL

Instituce:	Historické muzeum Národního muzea
Lokalita:	Praha
Datace:	1989
Materiál:	papír
Technika:	fotografický proces
Inventární číslo:	Soukromá sbírka Barbory Kulihové 1

Fotografie Václava Havla (*5. 10. 1936 - † 18. 12. 2011) z období tzv. Sametové revoluce 17. Listopadu 1989. Český dramatik, esejista a kritik komunistického režimu se stal jedním z disidentů tehdejšího normalizačního režimu a spoluzakladatelem iniciativy za dodržování lidských práv Charty 77. Po vypuknutí Sametové revoluce se Havel zúčastnil rovněž založení politického hnutí Občanské fórum, které odmítalo totalitní komunistický režim a usilovalo o diskuzi s představiteli režimu. Havel se stal 29. prosince 1989 posledním prezidentem Československa (1989–1992), později prvním prezidentem České republiky (1993–2003).

Otázky k zamyšlení:

1. Jakou organizaci kritizující porušování lidských práv v Československé socialistické republice v roce 1977 Václav Havel spoluzaložil?
2. Jaká znáte literární díla Václava Havla?
3. Kdo byl předchůdcem Václava Havla ve funkci československého prezidenta?

1989 – ČLENSKÁ LEGITIMACE SČSP

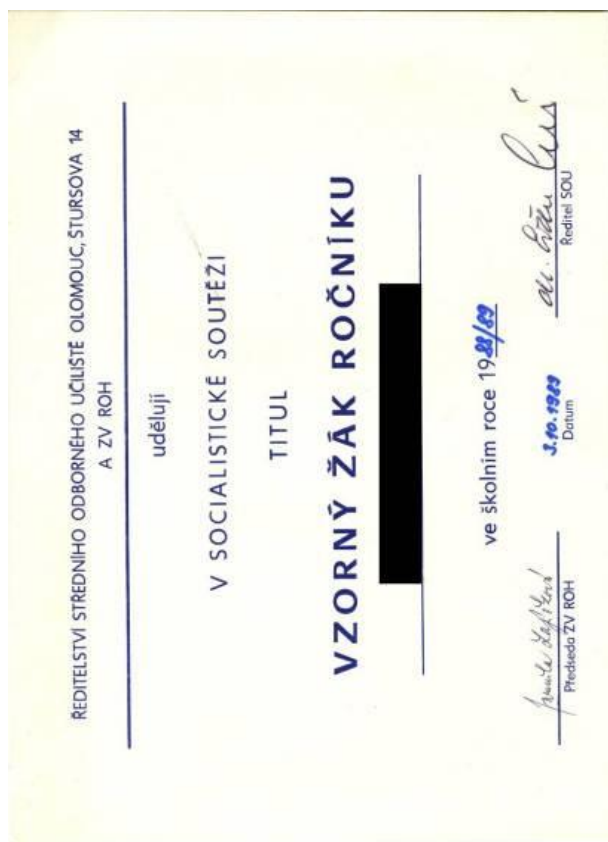
Institute: Historické muzeum Národního muzea
Lokalita: Olomouc
Datace: 1988
Materiál: papír
Technika: tisk
Inventární číslo: OLM114

Členská legitimace Svazu československo-sovětského přátelství (zkratka SČSP, slovensky Zväz československo-sovietskeho priateľstva) z roku 1988. SČSP byl v ČSR a ČSSR druhou nejmasovější organizací. Založen byl dne 22. února 1948, zanikl rozpadem SSSR. Úkolem svazu bylo popularizovat vědu, literaturu a kulturu Sovětského svazu v tehdejším Československu. Organizace pořádala besedy o knihách sovětských spisovatelů, ale i zájezdy do Sovětského svazu nebo kurzy ruštiny. Členství v SČSP bylo kolektivní – vstupovala do něj celá pracoviště nebo dílny. Všichni členové SČSP museli platit roční členské příspěvky, které byly v roce 1988 v hodnotě 10 Kčs.

Otázky k zamyšlení:

1. Které další prorožimní organizace znáte?
2. Kdy došlo k rozpadu SSSR?
3. Které dnešní státy byly součástí SSSR?
4. Jaké úřední dokumenty člověk potřeboval pro výjezd do zahraničí mimo východní blok?

1989 – ČESTNÉ UZNÁNÍ

Institute: Historické muzeum Národního muzea
Lokalita: Olomouc
Datace: 1989
Materiál: papír
Technika: tisk
Inventární číslo: OLM118

Čestné uznání pro vzorného žáka ročníku v socialistické soutěži vydalo Ředitelství středního odborného učiliště v Olomouci. Socialistické soutěže byly vyhlašovány místními organizacemi Revolučního odborového hnutí (ROH). Jejich cílem bylo zvýšit kulturní úroveň pracujících, studentů a žáků a motivovat je, aby přispívali k intenzifikaci národního hospodářství. Školní kolektivy se do socialistických soutěží hlásily například ve sběru druhotných surovin. Celé pracovní kolektivy pak soutěžily v tzv. Brigádách socialistické práce (BSP). Výhodami pro členy brigád bylo lepší ohodnocování nebo možnost lépe využívat rekreační objekty podniků.

Otázky k zamyšlení:

1. Bylo možné vycestovat s ROH do zahraničí? Do kterých zemí?
2. Kolik ročníků měla v roce 1989 základní škola?
3. Kdo mohl získat vysokoškolský titul RSDr, co zkratka znamená, je tento titul v něčem odlišný od ostatních vysokoškolských titulů?

1989 – PLASTOVÝ OBAL OD MLÉKA

Institute:	Historické muzeum Národního muzea
Lokalita:	Československo
Datce:	kolem 1970 – 1989
Materiál:	plast
Technika:	tisk
Inventární číslo:	H8p-13_2013

Plastový bílý sáček s modrým, nebo červeným nápisem, do kterého se v 70. a 80. letech balilo mléko, je jedním z charakteristických obalů normalizačního období. Mléko v modrém obalu bylo polotučné a v červeném plnotučné. Mléka se tehdy prodávala ve velkých přepravkách plných těchto sáčků a často se stávalo, že byl sem tam některý ze sáčků protržený...

Otázky k zamyšlení:

1. Jaký byl poměr tehdejší československé koruny k současné měně? Porovnejte ekonomické systémy před rokem 1989 a dnes.
2. Které dnes běžně dostupné zboží bylo před rokem 1989 jen těžko dostupné? Jak si představujete „podpultový prodej“?
3. Co byl Tuzex, čím se v tomto obchodě platilo?

1989 – FOTOGRAFIE Z LISTOPADU 1989 V OLOMOUCI

Instituce:	Historické muzeum Národního muzea
Autor předmětu:	PhDr. Pavel Urbášek
Lokalita:	Olomouc
Datace:	1989
Materiál:	papír
Technika:	tisk
Inventární číslo:	OLM057

Soubor fotografií zachycujících revoluční nadšení v listopadu a prosinci 1989 v Olomouci. Na Horním náměstí můžeme vidět davy lidí, kteří se připojovali k protirežimním demonstracím. Stávkami a protestními plakáty na Denisově ulici se připojovali k požadavku svobodných voleb.

Otázky k zamyšlení:

1. Proč byla revoluce v roce 1989 nazvána „Sametovou“?
2. Znáte jména některých studentských vůdců revoluce? Co dělají dnes?

1989 – REVOLUČNÍ PROPAGAČNÍ PŘEDMĚTY

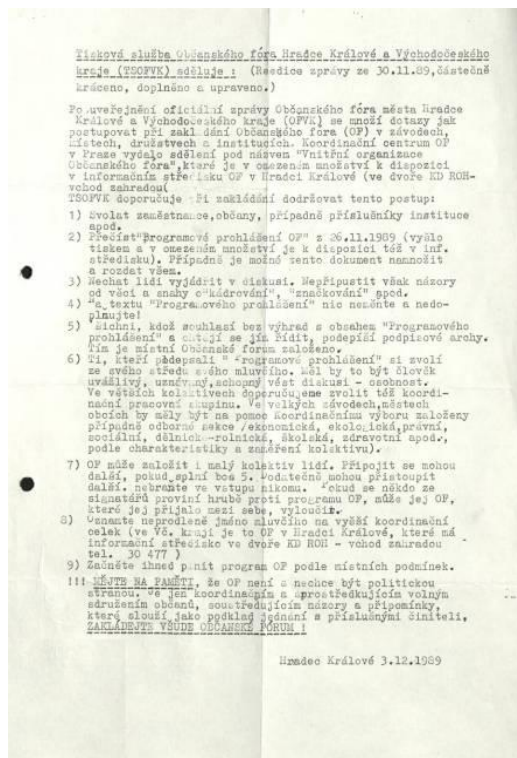
Institute:	Historické muzeum Národního muzea
Lokalita:	Olomouc
Datace:	1989
Materiál:	papír
Technika:	tisk
Inventární číslo:	OLM062

Revoluční propagační předměty spojené s obdobím sametové revoluce. Ta začala 17. listopadu 1989 v Praze, když se studenti pražských vysokých škol vydali na pochod k 50. výročí uzavření českých vysokých škol nacisty a směřovali uctít památku Jana Opletala k jeho hrobu na Vyšehrad. Průvod měl posléze končit na Václavském náměstí. Situace se změnila, když se část studentů vydala směrem k Václavskému náměstí a byla na Národní třídě z obou stran zablokována policií, aby nemohla pokračovat. Studenti nenásilně protestovali a provolávali například heslo: „Máme holé ruce!“. Přesto však byli násilně rozeznáni a brutálně bití. V reakci na tento zásah policie se počalo formovat Občanské fórum i stávkové výbory, ke kterým se připojovali další lidé z celé republiky.

Otázky k zamyšlení:

1. Pro které další státy východního bloku byl rok 1989 klíčový ve smyslu pádu totalitního režimu?
2. Jedním z hesel, které bylo v průběhu revoluce také hojně využíváno, bylo zvolání „Jakeše do koše“ – kdo byl Miloš Jakeš a jakou funkci v roce 1989 zastával? Jaká další revoluční hesla znáte?

1989 – TISKOVÁ SLUŽBA OF HRADCE KRÁLOVÉ VÝCHODOČESKÉHO KRAJE

Instituce:	Historické muzeum Národního muzea
Lokalita:	Olomouc
Datace:	3. 12. 1989
Materiál:	papír
Technika:	strojopis
Rozměr:	A4
Inventární číslo:	HRK014

Tisková služba Občanského fóra (OF) Hradce Králové informuje prostřednictvím tohoto letáku, jak založit OF v závodech, družstvech a institucích. V několika bodech je shrnut postup při zakládání OF a v posledním z nich je zdůrazněno: „Mějte na paměti, že OF není a nechce být politickou stranou. Je jen koordinačním a zprostředkujícím volným sdružením občanů, soustřeďujících názory a připomínky, které slouží jako podklad jednání s příslušnými činiteli“. OF vzniklo 19. listopadu 1989, hnutí se zúčastnilo voleb v červnu 1990, které vyhrálo. Rozpad hnutí začal postupně názorovým štěpením různých politických proudů v únoru 1991.

Otázky k zamyšlení:

Kdo byl jediným oficiálně zvoleným předsedou Občanského fóra? Kdy volba proběhla? Znáte jména některých osobností, které stály v čele OF před touto změnou?

Které další politické funkce později zastával předseda OF, Václav Klaus?

1989 – DENÍK MARTY KYNČLOVÉ

17.11.1989 – pátek

Vůbec nic netušíme. Večer v TV obhlédli tři o protosocietistických živlech, které chtěly zneužít... bla, bla, bla. V noci volá Pavel, že bílé přilby a dokonce i červené barety mlátily lidi na Národní třídě. Tentokrát to bylo opravdu zlé, kruté jako ještě nikdy, nesrovnatelně horší než v lednu během Palachova týdne či policejské zrudnosti v srpnu a v říjnu. Bylo to natolik šílené, že studenti vyhlásili protestní stávkou a přidali se i herci. Vůbec první však reagoval synod Českobratrské církve evangelické.

18.11.1989 – sobota

Je nám jasné, že se lidi přece jen nedali. Hned ráno voláme do Prahy. U telefonu se střídá Pavel s Barborou, kteří byli u toho. Přestože byl pátek, na Albertově se sešly neuvěřitelné davy studentů. Vládl tu skvělá nálada, povzbuzená kritickými, nepodlézavými projevy, nechyběly typické študácké vtipky a legrácky. Po proslověch se všichni vydali na Vyšehrad. Průvod plný světlých a kytek stoupal vzhůru po výhledových serpentínách a skýtal impozantní obraz. Dospěl k Machovu hrobu, aby ho ozdobil květinami. Zadní řady posílaly kytky pro slavného básníka dopředu, študáci si je podávali z ruky do ruky a tak ještě silně všeobecné přátelské naladění. A pak padla výprava poznámka a volání: „Tady nejme na tom správném hradě“. Takže se běželo zase s Vyšehradu dolů. Na nábreží se ke studentům přidávali další lidé, tak mohutné to ještě nebylo, ani v lednu za Palachády. Nabřeží od Vyšehradu až po Národní divadlo bylo zaplaveno lidmi a všude panovala takřka euforická radost. U Havla se volalo: „Ať žije Havel“, z ND mávali herci. Na Národní třídě se průvod zastavil, zpívalo se We shall overcome, Ach synku, synku a hymna. Lidé hlasitě požadovali svobodu a dialog, vytkli různá odvádná a výprava hesla a překypovali nepoznaným nadšením, jak si troufají a jak si náramně rozumějí. Ještě nikdy se jich nesetlo tolik a najednou měli kuráž své názory říci nahlas. Bylo to silně podmanivé a všichni si přáli, aby tenhle nádherný večer hned tak neskončil. Jenže průvod náhle nemohl dál. Na Petříně ho zastavily neblaze prosíle bílé přilby vyzbrojené gumovými obušky a štíty. Štípáci jim podávali kytky – zbytečně a marně. Stáli dlouho proti sobě, část průvodu se posadila na zem. Pak naklusalý červený barety a lidem došlo, že bude zle. Zmocnil se jich hrůzný strach a ulitká prýč. Naštěstí se to podařilo i Barboře. „Na to se nedá zapomenout“, říká Barta a láme se jí hlas.

To další se dozvídáme ze Svobodné Evropy a z Hlasu Ameriky. Doslova se nám tají dech hrůzou. Dva ozbrojené kordony semkly část průvodu do kleští, lidé, i kdyby chtěli, nemohli odejít, nebylo kam. Přijely transportéry s radíciemi, vjížděly do lidí a hmuly je před sebou. Nastala úděsná tláčenice, nikdo však nemohl udejit. Vyčerpání bjei hnali vyděšené studenty lynčovací uličkou, kde je mlátily obušky, tloukli je hlava nehlava, kluky i děvčata, a kopali do nich, když upadli. Byli slyšet zoufalé výkřiky zraněných studentů. Pavel nám říkal do telefonu, že zahlédl jednoho z těch gestapáckých gaunerů, jak chytil za vlasy nějakou paní a bušil jí hlavou o zeď!!! Celý den žhavíme Svobodnou Evropu a večer Hlas Ameriky. Z Hlasu se dozvídáme, že naši hrdiní ochránci pořádku utíkali k smrti studenta Martina Šmida. Proboha, kde to žijeme?? Co to je za stát, který lynčuje a zabíjí zcela nevinné a bezbranné lidi!!! Tohle přece nemůžeme nechat jen tak, těm senilním správcům tam nahoře tohle už nesmí projít!!! Proboha, už dost!!! Švira se mi srdce. Chci bouřit a bojím se. Jak dál? V noci nemohu spát.

19.11.1989 – neděle

Celý den máme ucho na rádiu, lovíme Svobodnou Evropu, kde oznamují, že dívka, která informovala Petra Uhlí o smrti studenta Martina Šmida, zmizela. Později úmrtí studenta Šmida dementují. Nechce se mi tomu věřit, je to všechno moc divné. Co je s tou dívkou, nikdo neví. V Praze se má ve 14.00 konat trestní, i když snad opravdu nikdo nezemřel, alespoň ne student Martin Šmida. Na Karlovu Martin Štrogovský seznamuje shromážděné lidi se situací. Oznamuje, že studenti vstoupili do stávk, stejně i herci. Polvzuje to Petr Haničinec. Lidé smějují na Vacilavák a volají: „Už dost“, stejně jako my včera s Jádrou. Praha je na nohou, lidi v ulicích stále přibývá. Ale mimo Prahu se vůbec nic neví. Pořád nic. TV, rozhlas, noviny – nic, předstírají, že se nic neděje. Pobouřením opět nemohu spát.

20.11.1989 – pondělí

V práci pochopitelně nikdo nic neví. Vyprávím ženským co se stalo v Praze, ale moc mi to nevěří. Pak si nás svolává šéf. Vedení našeho MěstNV mělo ponadu, odpovědně je plnění služby ROM a teď

Instituce:	Historické muzeum Národního muzea
Lokalita:	Olomouc
Datace:	17. 10. 1989 – 1. 1. 1990
Materiál:	papír
Technika:	tisk
Rozměr:	A4
Inventární číslo:	HRK031

Deník Marty Kynčlové, v té době úřednice Městského národního výboru v Hradci Králové, která ve svých každodenních záznamech v deníku popsala i události listopadu 1989. Ze dne 17. 11. 1989 můžeme číst: „V noci volá Pavel, že bílé přilby a dokonce i červené barety mlátily lidi na Národní třídě...“ O den později Marta K. zapisuje: „Pavel nám říkal do telefonu, že zahlédl jednoho z těch gestapáckých tunerů, jak chytil za vlasy nějakou paní a bušil jí hlavou o zeď! Proboha, kde to žijeme?? Co to je za stát, který lynčuje a zabíjí zcela nevinné a bezbranné lidi!!! Tohle přece nemůžeme nechat jen tak, těm senilním strejcům tam nahoře tohle už nesmí projít!!!“

Otázky k zamyšlení:

Znáte jméno fiktivního studenta, který měl být zabit při zásahu VB na Národní třídě? Které médium o tomto informovalo jako první?

Kolik lidí se mělo účastnit studentské demonstrace 17. listopadu 1989? Kolik lidí se účastnilo největších demonstrací na Letné ve dnech 25. – 26. listopadu?

1989 – ODZNÁČKY OBČANSKÉHO HNUTÍ

Instituce: Historické muzeum Národního muzea
Lokalita: Hradec Králové
Datace: 1989
Inventární číslo: HRK007

Odznak Občanského hnutí (OH), které vzniklo po vydělení ODS z Občanského fóra 27. dubna 1991. Hnutí existovalo do roku 1996. Většina jeho členů prosazovala „apolitickou politiku“. Názorové odlišnosti členů neumožnily OH, aby se přiklonila k pravici, nebo levici. Po celou dobu existence OH byl jeho předsedou Jiří Dienstbier.

Otázky k zamyšlení:

1. Které další politické strany vykrytalizovaly rozpadem Občanského fóra?
2. Proč podle vás došlo nakonec k zániku Občanského hnutí?

1989 – ABECEDA POLITIKY ČSL

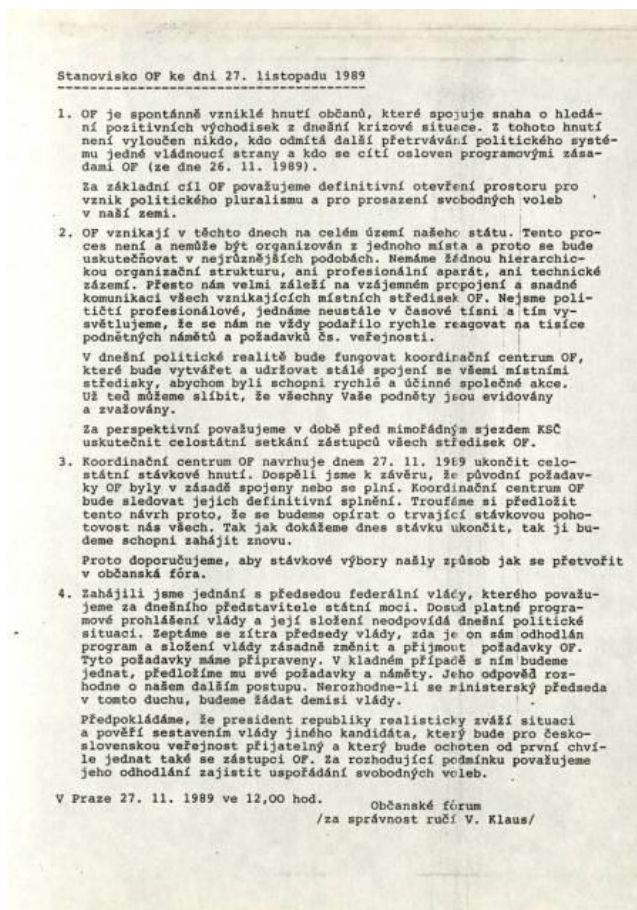
Instituce:	Historické muzeum Národního muzea
Lokalita:	Hradec Králové
Datace:	1989
Materiál:	papír
Technika:	tisk
Inventární číslo:	HRK023

Propagační materiál Československé strany lidové (ČSL) k prvním demokratickým volbám do Sněmovny lidu Federálního shromáždění v červnu 1990. Tyto volby však byly pro stranu zklamáním, protože skončila až třetí za KSČ a za Občanským fórem, které volby vyhrálo. V porevolučním období ČSL poznamenala i aféra, během které byl předseda strany Josef Bartončík obviněn ze spolupráce s StB. Po tomto obvinění byl do čela strany zvolen nový předseda Josef Lux.

Otázky k zamyšlení:

1. *Datujte trvání československého federálního parlamentu. Která instituce byla jeho předchůdcem? Kolik komor jej tvořilo?*
2. *Která současná politická strana je nástupkyní ČSL? Fungovala ČSL i před rokem 1989 nebo byla jako jiné politické strany zakázána?*

1989 – STANOVISKO OF KE DNI 27. 11. 1989

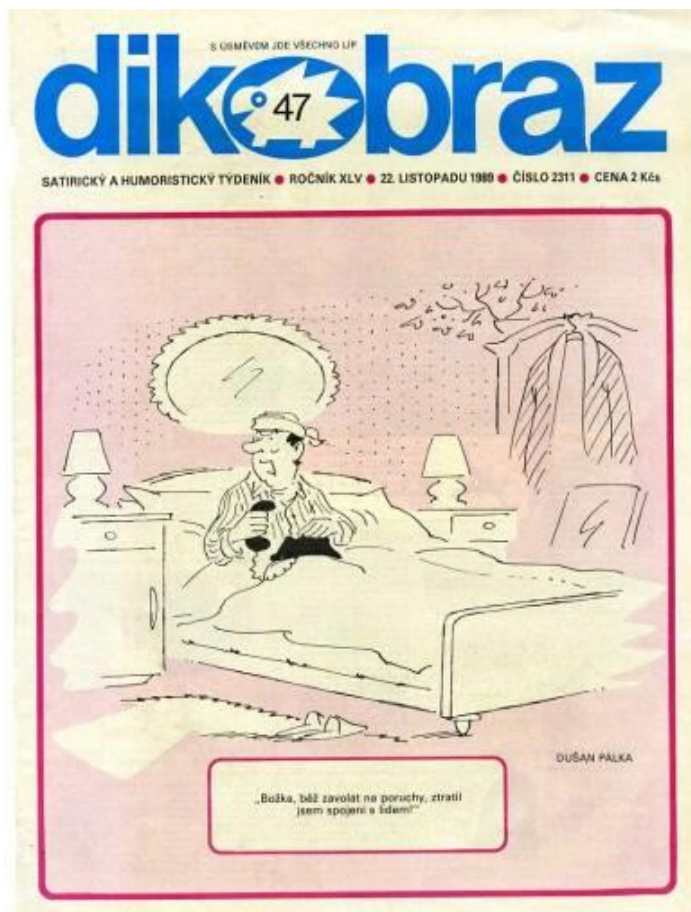
Institute:	Historické muzeum Národního muzea
Lokalita:	Praha
Datace:	27. 11. 1989
Materiál:	papír
Technika:	strojopis
Rozměr:	A4
Inventární číslo:	PRA101

Stanovisko politického hnutí Občanské fórum (OF) k událostem 27. listopadu 1989. V tento den proběhla na celém území dlouho avizovaná dvouhodinová generální stávka, do které se zapojilo 75 % občanů, většina podniků a institucí. Tato stávka proběhla pod heslem „Konec vlády jedné strany“. Tlak demonstrací nakonec komunistickou reprezentaci přiměl k rozhodnutí vzdát se mocenského monopolu.

Otázky k zamyšlení:

1. *Znáte ve svém okolí někoho, kdo se generální stávky přímo účastnil? Jaké jsou jeho vzpomínky? Jak se jmenuje odvětví historické vědy, které se specializuje na práci s pamětníky?*
2. *Jak se nazývalo slovenské hnutí, které bylo obdobou Občanského fóra?*

1989 – DIKOBRAZ

Institute:	Historické muzeum Národního muzea
Lokalita:	Olomouc
Datace:	22. 11. 1989
Materiál:	papír
Technika:	tisk
Inventární číslo:	PRA106

Dikobraz byl satirický časopis. Tento týdeník vznikl v červenci 1945 jako nezávislé periodikum a vycházel až do pádu komunistického režimu v roce 1989. Na první straně v záhlaví bylo heslo: „*S úsměvem jde všechno líp*“.

Otázky k zamyšlení:

1. *Která další dobová periodika z období před rokem 1989 znáte?*
2. *Co byl samizdat? Znáte některé autory, jejichž díla byla tímto způsobem šířena?*

1989 – GUSTÁV HUSÁK

Instituce:	Historické muzeum Národního muzea
Lokalita:	Olomouc
Datace:	1975
Materiál:	papír
Technika:	tisk
Inventární číslo:	HGH_198

Gustáv Husák (10. 1. 1913 – 18. 11. 1991) byl hlavním symbolem normalizačního období v Československu. Husák v 50. letech osobně pocítil nejtvrdší období komunistického režimu. Ve vykonstruovaném procesu byl odsouzen na doživotí a ve vězení strávil, než byl rehabilitován, téměř 10 let. Od dubna 1968 byl místopředsedou československé vlády a v letech 1971–1987 generálním tajemníkem ÚV KSČ. V letech 1975 – 1989 pak prezidentem ČSSR

Otázky k zamyšlení:

1. Vysvětlíte pojem „normalizace“.
2. Znáte jména všech komunistických prezidentů, kteří stáli v čele Československa od roku 1948 do roku 1989?